

Annex 4

Resum de l'informe de l'Assemblea general de l'Institut de Drets Humans d'Andorra, març 2007

Resum de feines fetes

El poder judicial

Tenint en compte que tota l'administració de justícia es fixa com a fites assumibles: la igualtat, la celeritat i l'equitat, és necessari donar tots els mitjans per aconseguir-ho i en aquest sentit s'hauria de:

1. Gaudir del manteniment d'un cos de jutges que perdurés, més enllà dels sis anys, i aconseguir que la carrera judicial dins del cos fos una realitat; el batlle hauria de tenir una estabilitat en la feina i una previsió de futur per tal que dins de l'administració de justícia poguéssim trobar professionals amb una experiència en el càrrec més enllà dels quinze anys.

I amb una millor especialització.

2. Augmentar els efectius humans; des de la Constitució de 1993 s'ha incrementat el nombre de sentències i en canvi la quantitat de personal contractat no ha seguit la mateixa proporció. A títol d'exemple direm que en el cas de baixa per maternitat d'una batlle no se'n preveu la substitució.

D'altra banda, l'entrada en vigor del nou Codi penal ha fet que bona part dels delictes qualificats de majors passessin a ser menors i, per tant, responsabilitat de la Batllia i no del Tribunal de Corts, com abans. Això ha significat més increment de feina per als jutjats de primera instància (Batllia), que ja de *per se* estan molt carregats, cosa que deixa pas a una lentitud considerable per la saturació que aquest increment suposa.

Sovint la cambra legislativa fa la seva feina sense tenir en compte l'impacte que pot tenir l'aplicació de la norma, i el cas del Codi penal n'és un clar exemple, en el qual el canvi no ha estat acompanyat de l'augment de mitjans, de manera que de tenir 500 casos l'any s'ha passat a 1.500, i és la Batllia qui fa el filtre, cosa que augmenta el retard en la feina.

3. Poder dur a terme l'execució de totes les sentències: avui, però, les execucions que impliquin, per exemple, la incautació d'un vehicle o un bé mobiliari no es poden dur a terme per manca d'espai per dipositar-hi els béns, cosa que crea implícitament una inseguretat.

4. Gaudir de locals en millors condicions, més i més amplis.

El servei d'ordre: la policia

Des de l'IDHA es proposa dur a terme:

- la formació continuada dels agents policials en matèria de drets humans;
- esdevenir l'organisme independent que pugui portar a terme la investigació en casos, esperem, que siguin esporàdics, on s'hagin denunciat maltractaments.

L'IDHA també s'adhereix a la demanda reiterada del Col·legi d'Advocats pel que fa a l'accés a un advocat des del mateix moment de la detenció així com gaudir d'un codi que determini com s'han de fer els interrogatoris.

El centre penitenciari

De la totalitat de la visita volem destacar avui un aspecte primordial que s'hauria de modificar:

La manca d'un centre de detenció de menors; això vol dir un espai on es puguin reconduir els menors de les seves conductes delictives i després d'haver completat la pena ser aptes per reintegrar-se a la societat.

Un espai diferent i separat de la reclusió dels adults, sense cel·les amb barrots on el menor pugui dur a terme tasques, treballs i estudis amb personal qualificat que pugui seguir la seva evolució (psicòlegs, mestres especialitzats, metges, etc.).

Revisions mèdiques i immigració

En l'estat actual de la qüestió, tres són els elements rellevants que necessiten una correcció urgent:

- L'administració no especifica prou clarament els motius de les limitacions a la immigració i no els argumenta.
- El reglament deixa molt marge a la subjectivitat.
- El que és del tot injustificable és que tots els tràmits d'immigració de què estem parlant es duguin a terme un cop la persona implicada ja està, *de facto*, instal·lada a Andorra. Això genera problemes familiars i personals importants, i és una font de vulneracions de drets humans inqüestionable.

Per intentar resoldre aquest tema proposem:

1. Que l'administració exposi clarament els motius als límits que es posen a la immigració, de manera argumentada.
2. Que es faci evolucionar urgentment la reglamentació, amb criteris que continguin la màxima objectivitat i mirin d'evitar la possibilitat d'arbitrarietats.
3. Que s'estableixi clarament l'obligatorietat de complir tots els tràmits relatius a l'estat de salut del potencial immigrant abans de venir a Andorra, al seu lloc d'origen, de manera que s'eviti desplaçaments i assentaments que es vegin revocats posteriorment. Molts països ho fan així, i és perfectament realitzable.

Donació de sang

Pel que fa a aquest tema, la nostra proposta és:

- Que el Govern deixi de persistir en aquesta via i, llevat que aporti arguments irrefutables al debat, reculli sang dels donants amb criteris que assoleixin simultàniament tres objectius:

1. No rebutjar donants de manera arbitrària.
2. Ser més respectuós amb els coneixements científics actuals pel que fa a criteris de risc de transmissió d'infeccions per via sanguínia.
3. Respectar el dret a la dignitat, sigui quina sigui la tendència sexual de cadascú.

Violència domèstica

Des de l'IDHA demanem, en primer lloc, protecció física, psicològica i jurídica, amb l'ajuda de professionals formats que tinguin capacitat organitzativa per coordinar-se. En segon lloc, demanem ajudes amb la rapidesa suficient perquè la víctima no se senti més sola, aterrida i amb dependència econòmica del maltractador.

Estat de les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació a Andorra: conclusions

De les consideracions generals i dels episodis exposats més amunt es pot concloure que el respecte de les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació es troba formalment garantit per la norma constitucional i que aquests drets no són conculcats sistemàticament pels poders públics, però que es veuen fortament mediatitzats per una sèrie de condicionants derivats de les peculiars relacions de poder dins la societat andorrana, l'escassa cultura democràtica de les classes dirigents, la por de represàlies de la base social i la fragilitat de les empreses periodístiques. Es pot dir que l'estat d'aquests drets reflecteix amb fidelitat el context general del país en relació amb el respecte dels drets humans.

Pel que fa a l'actuació dels aparells de l'Estat, es constata un poder excessiu d'intervenció per part de la policia i la complaença del Govern respecte d'aquest poder. En aquest sentit, cal afegir que, arran de l'episodi dels controls de les trucades telefòniques, s'ha pogut saber, de fonts de l'advocacia, que el control de trucades i les escoltes telefòniques autoritzades per la Batllia a petició de la policia no són actuacions selectives, decidides de forma col·legiada pel Tribunal de Batlles "atès que es tracta d'una conculcació de drets que només s'hauria de practicar de forma excepcional i justificada", sinó pràctiques generalitzades que els batlles autoritzen de forma unipersonal.

Finalment, s'ha de dir que, malgrat tots els condicionants externs i les mancances pròpies del sector, els mitjans de comunicació constitueixen una punta de llança de l'obertura informativa i, en general, de la construcció de la democràcia real en l'Andorra constitucional.

Tractats i convencions

Conclusions:

L'IDHA lamenta la lentitud d'Andorra tant en la ratificació dels instruments internacionals de defensa dels drets humans com el desenvolupament legislatiu del títol II de la Constitució.

L'IDHA considera inacceptable que les promeses fetes al Sr. Gil Robles encara no s'hagin respectat cinc anys després de la seva visita i planteja com a objectiu mínim per als propers dos anys la ratificació pel Consell General dels convenis assenyalats com a importants pel comissari europeu.

A aquest efecte seria convenient que la nova junta visités el síndic general i el fes part dels drets i llibertats reconeguts al títol II de la Constitució, que necessiten un desenvolupament legislatiu urgent, així com la llista de tractats Internacionals que l'Institut considera de ratificació prioritària.